

A-PBT-A-562/2012. Ajánlás

A Pénzügyi Békéltető Testület T-né V.A. (a továbbiakban: Kérelmező) az ABC Bank (a továbbiakban: ABC Bank) ellen benyújtott, és a - 2012. július 13-án érkezett – kérelemkiegészítésével a BCD Bank (a továbbiakban: BCD Bank) ellen kiterjesztett kérelmére 2012. április 27-én indult pénzügyi fogyasztói jogvita rendezésére irányuló eljárásban, a 2012. augusztus 23. napjára halasztott meghallgatáson az alábbi

AJÁNLÁST

hozta:

Az eljáró tanács ajánlja, hogy a BCD Bank jelen ajánlás kézhezvételétől számított 15 napon belül kártérítés címén fizesse meg a Kérelmezőnek:

- az ABC Bank által 2012. 02.07. értéken kiállított tartozásigazoláson szereplő 39.760,95CHF összegű tartozásnak a 2012. január 30. napján az ABC Banknál jegyzett CHF lakáscélú hitel törlesztési árfolyamával (243,74HUF/CHF) számított forintösszege (amely 9.691.334,-Ft-nak felel meg), és
- ugyanezen 39.760,95CHF összegű tartozásnak 180HUF/CHF árfolyammal számított forintösszege (amely 7.156.971,-Ft-nak felel meg)

közötti különbözetet, azaz 2.534.363,-Ft-ot.

Az eljáró tanács ajánlja továbbá, hogy a BCD Bank fizesse meg a Kérelmezőnek a 39.760,95CHF tartozás 2012. január 30-i állapot szerinti, piaci árfolyamon való végtörlesztése esetén az ABC Bank felé fizetendő végtörlesztési díj összegét, amely az előtörlesztett összeg 4%-ának, azaz 387.653,-Ft-nak felel meg.

Az ajánlás ellen fellebbezésnek helye nincs, azonban annak kézhezvételétől számított 15 napon belül hatályon kívül helyezése kérhető a Fővárosi Törvényszéktől, ha a tanács összetétele vagy eljárása nem felelt meg a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletéről szóló 2010. évi CLVIII. törvény (a továbbiakban: Psztv.) rendelkezéseinek, a Pénzügyi Békéltető Testületnek nem volt hatásköre az eljárásra, a kérelem meghallgatás nélküli elutasításának lett volna helye.

A BCD Bank az ajánlás hatályon kívül helyezését a fentiekén túl - az ajánlás részére történt kézbesítéstől számított tizenöt napon belül - akkor is kérheti a Fővárosi Törvényszéktől, ha az ajánlás tartalma nem felel meg a jogszabályoknak.

Ha a BCD Bank az ajánlásnak nem tesz eleget, a Pénzügyi Békéltető Testület - a Kérelmező nevének megjelölése nélkül - jogosult a jogvita tartalmának rövid leírását és az eljárás eredményét - legkorábban az ajánlásnak a BCD Bank részére történt kézbesítéstől számított hatvan nap elteltével - nyilvánosságra hozni.

A Pénzügyi Békéltető Testület döntését a Psztv. 94. §-ának b) pontja, 97. §-a, valamint 100. §-ának (1) bekezdése alapján hozta meg.

A Pénzügyi Békéltető Testület eljáró tanácsa az eljárást az ABC Bankkal szemben megszünteti. A Pénzügyi Békéltető Testület az ABC Bankra vonatkozó döntését a Psztv. 93.§ (3) bekezdésének d) pontja alapján –a kérelem megalapozatlansága miatt – hozta meg.

INDOKOLÁS

A Kérelmező 2012. április 27-én érkezett kérelmével fordult a Pénzügyi Békéltető Testülethez pénzügyi fogyasztói jogvitája rendezése érdekében. A kérelem tárgya az "otthonvédelemmel összefüggő egyes törvények módosításáról" szóló 2011. évi CXXI. törvény (Otv.) szerinti kedvezményes árfolyamon történő végtörlesztés iránti kérelem elutasítása miatti igény volt.

A Kérelmező kérelmében előadta, hogy 2011. december 7-én - a 2008. április 21. napján az ABC Bankkal kötött, xxx számú - svájci frank (a továbbiakban: CHF) alapú jelzáloghitele Otv. szerinti kedvezményes, rögzített árfolyamon való végtörlesztésére vonatkozó igényét jelentette be az ABC Banknál. Az ABC Bank által 2012. február 7-i értéknápra kiállított tartozásigazolás szerint a Kérelmezőnek 39.760,95CHF volt a fennálló tartozása (amely a 180HUF/CHF árfolyamon 7.156.971,-Ft-nak felelt meg). A Kérelmező ezt három forrásból kívánta végtörleszteni: 1) a kölcsön egyik fedezeteként szolgáló xxx életbiztosítás visszavásárlásából kapott ellenértékből (990.000,-Ft), 2) családi segítséggel összegyűjtött pénzből (kb. 5.900.000,-Ft), továbbá 3) a Kérelmező munkáltatója, a CDE hivatal által nyújtott munkáltatói kölcsönből (400.000,-Ft). A Kérelmező a munkáltatói kölcsönre irányuló megállapodást 2012. január 5-én írta alá a munkáltatójával, majd ezt követően aláírta a kölcsön kiutalását és az ahhoz kapcsolódó számlavezetést végző BCD Bankkal 2012. január 26-án az erre vonatkozó megállapodást. A munkáltatói kölcsön fedezeteként szolgáló ingatlanra a jelzálogjog bejegyzése iránt a BCD Bank intézkedett, a jelzálogjog a megállapodásban foglaltakkal összhangban a Kérelmező munkáltatója, azaz a CDE hivatal javára került bejegyzésre. 2012. január 19-i keltezéssel a BCD Bank a kölcsönről kötelezettségvállaló nyilatkozatot állított ki, amely azt igazolta, hogy a CDE hivatal által a Kérelmezőnek nyújtott 400.000,- Ft-ot - az ennek folyósításával és a számlakezeléssel kapcsolatos feladatokat végző - BCD Bank a folyósításhoz szükséges feltételek teljesítése esetén, a végtörlesztéssel érintett pénzügyi szolgáltató, azaz az ABC Bank részére a végtörlesztési igénybejelentés benyújtásától 60 napon belül rendelkezésre bocsátja. Ezt a kötelezettségvállaló nyilatkozatot a BCD Bank 2012. január 24-én postázta a Kérelmező részére, aki azt 2012. január 27-én nyújtotta be az ABC Bank szegedi fiókjába, és ezzel egy időben - az életbiztosítás visszavásárlási összegén felül - elhelyezte az ABC Bank végtörlesztésre kijelölt számláján az 5.900.000,-Ft saját forrást is. Kérelmező állítása szerint az ABC Bank ügyintézője a kötelezettségvállaló nyilatkozatot befogadta, és jelezte a Kérelmezőnek, hogy amennyiben a munkáltatói kölcsön összege 2012. február 1-jéig beérkezik, akkor az ügylet 2012. február 7-ig lezárásra kerül. A BCD Bank 2012. január 30-án utalta át a munkáltatói kölcsönt a Kérelmező saját bankszámlaszámlájára (az összeg ide 2012. január 31-én érkezett be), amelyet Kérelmező haladéktalanul továbbutalt az ABC Banknak, és az összeg így 2012. február 1. napján megérkezett. Kérelmező az ABC Bank fiókjában tett személyes érdeklődésére, illetve annak 2012. február 27-én kelt leveléből értesült arról, hogy végtörlesztését az ABC Bank elutasította, arra hivatkozással, hogy 2012. január 30-ig nem állt az ABC Bank rendelkezésére a saját erőnek minősülő fedezet teljes összege a végtörlesztéshez. Az ABC Bank a Kérelmező végtörlesztésének és az ezt követően tett panaszainak az elutasítását azzal indokolta, hogy a munkáltatói kölcsön az Otv. szerinti végtörlesztés szempontjából saját erőnek minősült, ezért annak 2012. január 30-ig meg kellett volna érkeznie a végtörlesztésre kijelölt bankszámlára. A Kérelmező által benyújtott, BCD Bank által kiállított kötelezettségvállaló nyilatkozatot a saját erő tekintetében nem fogadta el, mivel az nem egy pénzügyi intézmény, hanem a CDE hivatal, mint a Kérelmező munkáltatója által nyújtott kölcsönre vonatkozott (így saját erőnek minősült), továbbá a nyilatkozat feltételhez volt kötve. A "hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról" szóló 1996. évi CXXI. törvény (a továbbiakban: Hpt.) – az Otv. által beiktatott - végtörlesztés időpontjában hatályos 200/B. §-a előírta, hogy rögzített árfolyamú végtörlesztés céljából kötelezettségvállaló nyilatkozatot a hitelnyújtó pénzügyi intézmény állíthat ki, valamint, hogy annak feltétlennek és visszavonhatatlannak kell lennie. Kérelmező álláspontja szerint a Hpt. 200/B. §-a nem tartalmazta, hogy a munkáltatói kölcsön saját erőnek minősül, ezért ő nem tudhatta, hogy ezen összeg vonatkozásában nem elegendő a kötelezettségvállaló nyilatkozat. A Kérelmező benyújtotta a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete Fogyasztóvédelmi Igazgatósága (PSZÁF) által tájékoztató jelleggel – és a Kérelmező kérdésére válaszul - adott

értelmezését, amely szerint a kötelezettségvállaló nyilatkozat arra az esetre kerülhetett kiállításra a rögzített árfolyamon való végtörlesztés céljából, amennyiben „...a hitelfelvevő olyan pénzügyi intézményi forrásból kívánta fedezni a kedvezményes végtörlesztést, melyek felett nem rendelkezik önállóan...”. Indítványában a Pénzügyi Békéltető Testülettől kérte annak megállapítását, hogy az ABC Bank nem járt el jogszerűen, amikor elutasította a végtörlesztése teljesítését, és ezért az ABC Bank tegye lehetővé részére utólagosan a rögzített árfolyamon való végtörlesztést.

Az ABC Bank 2012. május 30. napján érkezett válasziratában a Kérelmező igényének jogosságát nem ismerte el. A Kérelmezővel egybehangzóan előadta, hogy 2012. február 7. értéknapi állított ki a Kérelmező részére tartozásigazolást, 2012. január 27-én a végtörlesztésre kijelölt számlára Kérelmező - a már rendelkezésre álló biztosítás visszavásárlási érték összegén felül - először 5.900.000,-Ft-ot, majd 2012. február 1. napján 400.000,-Ft-ot utalt át. Az ABC Bank válasziratában továbbra is fenntartotta a Kérelmező panaszára írt válaszlevelében foglaltakat, vagyis azt, hogy a Kérelmező által benyújtott kötelezettségvállaló nyilatkozat munkáltató és nem pénzügyi intézmény által nyújtott kölcsönre vonatkozott, amely a Hpt. 200/B. §-a alapján saját erőnek minősült. Hivatkozott a Kérelmező által csatolt PSZÁF tájékoztatásra is, mely - álláspontja szerint - alátámasztja és egyértelműen megerősíti az ABC Bank jogszerű eljárását. A munkáltatói kölcsönt ugyanis a BCD Bank a Kérelmező folyószámlájára folyósította, ezért a Kérelmezőnek módjában állt rendelkezni az összeg felett. Előadta továbbá, hogy a Kérelmező részéről 2012. január 27-én került az ABC Bankhoz benyújtásra a BCD Bank által kiállított kötelezettségvállaló nyilatkozat. Ezeket a nyilatkozatokat az ABC Bank minden esetben, így a Kérelmező esetében is központilag ellenőrizte, és ezt követően értesítette a Kérelmezőt a végtörlesztése meghírusulásáról. Az ABC Bank az előadottak alapján kérte az eljárás megszüntetését a kérelem megalapozatlansága miatt, a Pénzügyi Békéltető Testület döntésének nem vetette alá magát, egyezségi ajánlatot nem tett.

A Pénzügyi Békéltető Testület 2012. június 14. napjára meghallgatást tűzött ki az ügyben. A meghallgatáson személyesen megjelent a Kérelmező, és az ABC Bank jogi képviselője. Az eljáró tanács tagjai több kérdést tettek fel a Kérelmezőnek és az ABC Banknak, valamint magyarázatot kértek a kérelemben és a válasziratban foglaltakra. A meghallgatáson az ABC Bank a korábbi álláspontjának fenntartása mellett előadta, hogy minden végtörlesztő ügyfélnek, így a Kérelmezőnek is felhívták a figyelmét, hogy a kötelezettségvállaló nyilatkozat bankfiókban történő átvétele nem azt jelenti, hogy azt megfelelőnek tekintik, mivel az ABC Bank ügymenete szerint a központban történt a dokumentumok tartalmi elbírálása. Mivel a Kérelmező 2012. január 27-én nyújtotta be a kötelezettségvállaló nyilatkozatot, ezért annak elbírálása január 30-ig nem történt meg, és emiatt nem volt lehetséges még 2012. január 30-án tájékoztatni a Kérelmezőt a dokumentum tartalmi hibájáról. Kérelmező korábbi álláspontját fenntartva előadta, hogy megítélése szerint nem rajta múltott, hogy a BCD Bank csak 2012. január 26-án kötötte meg vele a folyósítási és számlavezetési megállapodást. Amint megkapta a kötelezettségvállaló nyilatkozatot, azonnal benyújtotta az ABC Bankhoz. Azt is hozzátette, hogy a munkáltatói kölcsön átutalási bankszámlájaként korábban a saját bankszámláját adta meg, amely időben lassította az összeg ABC Bankhoz való átutalását, de ennek módosítására később már nem volt elegendő idő a BCD Bank tájékoztatása szerint. Az eljáró tanács kérdésére a Kérelmező előadta, hogy ha tudta volna, hogy 2012. január 30. a határidő a 400.000,-Ft megfizetése tekintetében, akkor azt határidőben teljesítette volna. A Kérelmező az ABC Bank nyilatkozatára és az eljáró tanács megjegyzéseire tekintettel jelezte, hogy panaszt kíván benyújtani a BCD Bank ellen, és az arra kapott - elutasító - válasz birtokában kezdeményezi a BCD Bank eljárásba való bevonását. Az eljáró tanács a meghallgatást 2012. augusztus 2. napjára halasztotta. Kérelmező 2012. július 13-án érkezett beadványában a BCD Bankhoz benyújtott panaszát csatolta, és

erre tekintettel kérelme kiegészítéseként indítványozta a BCD Bank eljárásba való bevonását és a Kérelmező végtörlesztése megghiúsulásában való felróhatóságának a megállapítását.

A 2012. augusztus 2-i meghallgatásra a Kérelmező, az ABC Bank és a BCD Bank is eljöttek. A BCD Bank a válasziratában és a halasztott meghallgatáson is kifejtette érdemi védekezését, amelyet arra alapozott, hogy a kötelezettségvállaló nyilatkozat kiállítása és a Kérelmezővel kapcsolatos eljárása során jogszerűen és jóhiszeműen járt el, melyre tekintettel a kérelmet nem tartotta megalapozottnak, egyezségi ajánlatot nem tett. Válasziratában kifejtette, hogy éppen a Kérelmező érdekét szem előtt tartva, és jóhiszeműen állította ki a kötelezettségvállaló nyilatkozatot, figyelembe véve a Hpt. 200/B. §-ra vonatkozó jogalkotói célt és az e mögött meghúzódó jogalkotói szándékot (vagyis a végtörlesztés elősegítését). Munkáltatói kölcsönt kizárólag hitelintézetben keresztül lehetett folyósítani, és bár a kölcsön fedezetét végső soron a munkáltató biztosította, a kérdéses kötelezettségvállaló nyilatkozat megfelelt a jogszabály által támasztott azon követelménynek, hogy „*a végtörlesztéshez szükséges fedezet meglétét pénzügyi intézmény visszavonhatatlan írásbeli nyilatkozattal igazolja.*” A Kérelmezőnek kiadott kötelezettségvállaló nyilatkozat, álláspontja szerint, nem volt megtévesztő, mivel minden lényeges információ a valóságnak megfelelően szerepelt benne. Így szerepelt benne, hogy munkáltatói kölcsönről van szó, de az is, hogy azt a BCD Bank folyósítja, és mint olyan feltétlen és visszavonhatatlan kötelezettséget vállalt a folyósításra. A meghallgatáson a BCD Bank azzal egészítette ki az álláspontját, hogy a kötelezettségvállaló nyilatkozat valójában a Kérelmező kérésére került kiállításra. A BCD Bank hangoztatta továbbá, hogy a végtörlesztés azért hiúsult meg, mert a Kérelmező a saját bankszámláját adta meg a munkáltatói kölcsön folyósítási bankszámlájaként. Kérelmező előadta, hogy ha közvetlenül az ABC Banknál vezetett, végtörlesztésre kijelölt bankszámlát adta volna meg, a munkáltatói kölcsön összege a BCD Bank általi 2012. január 30-i folyósításával akkor is leghamarabb a következő napon, azaz 2012. január 31-én érkezett volna meg az ABC Bankhoz. Kérelmező hozzátette, hogy nem az ő kérésére állította ki a BCD Bank a kötelezettségvállaló nyilatkozatot. Az ABC Bank a meghallgatáson felhívta az eljáró tanács figyelmét arra, hogy egyrészt a kérdéses kötelezettségvállaló nyilatkozat – a BCD Bank állítása ellenére – nem feltétlen, az feltételt tartalmaz („*a rendelkező levélben foglalt, a folyósításhoz meghatározott követelmények teljesítése esetén*”), másrészt az ABC Bank mind adójogi, mind egyéb szempontok miatt úgy döntött, hogy a végtörlesztésre vonatkozó jogszabályokat nem értelmezi kiterjesztően, ettől azonban még jogszerű volt az eljárása. A jogszabály szigorúan vett értelmében az ABC Bank nem fogadta és nem is fogadhatta el a BCD Bank által kiállított saját erőnek minősülő kötelezettségvállaló nyilatkozatot a végtörlesztés fedezeteként. Ezt követően a BCD Bank az eljáró tanácstól kérte a meghallgatás ismételt elhalasztását egy esetleges egyezségi ajánlat benyújtása céljából.

A 2012. augusztus 23. napján tartott meghallgatáson a Kérelmező és mindkét pénzügyi szolgáltató megjelentek. A BCD Bank írásban és szóban is kifejtette álláspontját, melyben fenntartotta, hogy a kötelezettségvállaló nyilatkozat alkalmazása során jogszerűen járt el. Egyrészt a Bankszövetség körében egyeztetett és a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete által is jóváhagyott - a folyósítási feltételektől teljesítésétől függővé tett - kötelezettségvállaló nyilatkozat mintát alkalmazta a Kérelmező ügyében, másrészt utalt a Bankszövetség keretében történt egyeztetésekre, amelyek alapján a jogalkotói szándék legszélesebb körű megvalósulása érdekében nem banki hitelekre is a kialakított kötelezettségvállaló nyilatkozat minta alkalmazását javasolták a tagok egymás között. A bankszövetségi egyeztetéseken kialakított kötelezettségvállaló nyilatkozat mintát a BCD Bank állítása szerint az ABC Bank is elfogadta, és az egyes nyilatkozatok kiadásakor sem érkezett ezzel kapcsolatban panasz a BCD Bankkal szemben. Hangsúlyozta továbbá, hogy szerinte a munkáltatói kölcsönről kiállított kötelezettségvállaló nyilatkozat - amelyet jelen ügy kivételével minden más esetben a pénzügyi szolgáltatók elfogadtak - a kölcsönnyújtó személyétől eltekintve lényegében nem

tér el az összes pénzügyi szolgáltató által a végtörlesztéshez használt kötelezettségvállaló nyilatkozattól. Fenntartotta azon véleményét miszerint a BCD Bank az ügyben maradéktalanul teljesítette a nyilatkozatban foglalt kötelezettségvállalást, ezért a nyilatkozat kiállítása nem róható fel a BCD Bank terhére (különösen azért sem, mivel álláspontja szerint, a tőle elvárható magas fokú gondossággal, a Kérelmező érdekét szem előtt tartva járt el). A BCD Bank tehát arra a következtetésre jutott, hogy a kiállított kötelezettségvállaló nyilatkozat alakja, tartalma, a végtörlesztésre fordítható összeg forrása és a végtörlesztés elmaradása között nincs ok-okozati összefüggés. A fentiekre tekintettel a BCD Bank nem tett egyezségi ajánlatot a Kérelmezőnek, így a felek közötti egyezés hiányában az eljáró tanács hozott döntést az ügyben.

Az eljáró tanács a kérelem, mellékletei, a válasziratok és a feleknek a meghallgatáson tett nyilatkozataival kapcsolatos vizsgálatainak eredménye alapján az alábbi megállapításokra jutott:

1. Mint ismeretes, a 2011. év CXCVIII. törvény, a végtörlesztési folyamat kellős közepén, 2011. december 29-i hatállyal jelentős módosítást hajtott végre a rögzített árfolyamon való végtörlesztést szabályozó Hpt. 200/B. § (2) bekezdésén.

Hpt. 200/B (2) Az (1) bekezdésben meghatározott árfolyam alkalmazására a pénzügyi intézmény abban az esetben köteles, ha

f) a hitelfelvevő az (1) bekezdés szerinti pénzügyi intézmény részére 2012. január 30-ig

1. a végtörlesztéshez szükséges teljes összegre vonatkozóan - ideértve a d) pont szerinti tartozásait is - szükséges forintösszeget maradéktalanul átutalja, vagy

2. az 1. pont szerinti összegre, illetőleg annak az átutalással nem fedezett hányadára a végtörlesztéshez hitelt nyújtó pénzügyi intézmény által szabályszerűen kiállított, feltétlen és visszavonhatatlan - legkésőbb a c) pont szerinti igénybejelentéstől számított 60 napon belüli időpontig teljesítendő folyósítási kötelezettséget vállaló - írásbeli nyilatkozattal igazolja a végtörlesztéshez szükséges fedezetet.

A végtörlesztés feltételeit felsoroló 200/B. § (2) bekezdése tehát kiegészült az f) ponttal, amely a végtörlesztés lebonyolításának a határideje vonatkozásában két esetet különböztetett meg: 1) a részben vagy egészben pénzügyi intézmény által nyújtott hitelből való végtörlesztést, illetve 2) a nem pénzügyi intézmény által nyújtott hitelből, azaz egyéb forrásból (ún. saját erőből) történő végtörlesztést. Az ügyfelek szempontjából a módosítás azzal a következménnyel járt, hogy a saját erőt, azaz a nem pénzügyi intézmény által nyújtott hitel forrásból finanszírozott végtörlesztendő összeget az érintett fogyasztóknak legkésőbb 2012. január 30-ig el kellett helyezniük a végtörlesztésre kijelölt bankszámlán. Ugyanakkor a pénzügyi intézmény nyújtotta hitelre elegendő volt eddig a határidőig az érintett hitelt nyújtó által kiállított, feltétlen és visszavonhatatlan kötelezettségvállaló nyilatkozatot benyújtaniuk. A végtörlesztésre irányadó jogszabályok szó szerinti értelmezése alapján az eljáró tanács úgy ítélte meg, hogy minden, ami nem pénzügyi intézmény által nyújtott hitel forrás volt, az saját erőnek minősült. E tekintetben tehát saját erőnek minősült a munkáltató által nyújtott munkáltatói kölcsön is. A Kérelmezőnek megküldött PSZÁF tájékoztatás szerint kötelezettségvállaló nyilatkozat tárgya lehetett minden olyan forrás, amely pénzügyi intézménytől származik, és amely felett nem rendelkezett önállóan a Kérelmező. A Kérelmező munkáltatói kölcsöne ezen szempontok egyikének sem felelt meg tekintettel arra, hogy - a BCD Bank közreműködésével - CDE hivatal adta a hitelt és a Kérelmező bankszámlájára került kiutalásra, vagyis rendelkezhetett felette a Kérelmező.

2. A 200/B. § (2) bekezdésének f) pontjából következik az is, hogy a rögzített árfolyamon való végtörlesztés céljából kötelezettségvállaló nyilatkozat kiállítására csak a hitelt nyújtó pénzügyi intézmény részéről, és csak az e jogszabályi rendelkezés által körülírt hitelre vonatkozóan kerülhetett sor. Az eljáró tanács megállapította, hogy éppen ezért az ABC Bank jogszerűen járt el, amikor a CDE hivatal által nyújtott hitelre a BCD Bank által kiállított kötelezettségvállaló nyilatkozatot a 200/B. § (2) f) pontjában található jogszabályhelyből kiindulva és azt szó szerint értelmezve, nem fogadta el a végtörlesztés feltételeként, és ezért a munkáltatói kölcsön 2012. január 30. napját követő beérkezése miatt elutasította a Kérelmező végtörlesztésének a teljesítését. Az ABC Bank – még ha méltányosságból meg is tehette volna - nem volt köteles a jogszabály szó szerinti jelentésétől eltérni, a ”pénzügyi intézmény által nyújtott hitel” fogalmát a munkáltatói hitelre, amely egyértelműen nem az, kiterjesztően értelmezni.
3. Ugyanakkor nem értett egyet az eljáró tanács a BCD Bank jogszabályt ”kiterjesztő” értelmezésével, akkor sem, ha ezt jóhiszeműen, a minél nagyobb számú sikeres végtörlesztés érdekében tette. A BCD Bank azzal, hogy saját erőnek minősülő összegre - a pénzügyi intézmény által nyújtott hitelre alkalmazott kötelezettségvállaló nyilatkozattal egyező tartalmú - kötelezettségvállaló nyilatkozatot állított ki, megtevesztette a Kérelmezőt az őt érintő fizetési határidő tekintetében. A Kérelmező megalapozottan hihette, hogy helyesen járt el, amikor a kötelezettségvállaló nyilatkozatot, az azon szereplő felhívásnak megfelelően, 2012. január 30-ig leadta. Sem a kötelezettségvállaló nyilatkozatot kiállító BCD Banktól, sem pedig az azt befogadó ABC Banktól nem kapott a végtörlesztése megghiúsulását megelőzően tájékoztatást arról, hogy a nyilatkozat ellenére a munkáltatói kölcsönt 2012. január 30-ig beérkezetten át kellene utálnia a végtörlesztésre kijelölt számlára. A BCD Bank nem bizonyította azt az állítását, hogy a Kérelmező kérésére adta ki a kötelezettségvállaló nyilatkozatot. Ezen állítása továbbá, egyrészt megkérdőjelezi azon korábbi érvelését, hogy önszántából, jóhiszeműen és segítőkész szándékkal állította ki ezeket a nyilatkozatokat a Kérelmező és más ügyfelek esetében is, másrészt nem állja meg a helyét, hiszen nem volt köteles a BCD Bank a laikus és a végtörlesztésre vonatkozó jogszabályok ismeretével korlátozottan rendelkező Kérelmező ésszerűtlen kérését teljesíteni, egyúttal együttműködési kötelezettsége alapján őt tájékoztatni lett volna köteles a helyes úgymenetről.
4. Az eljáró tanács nem fogadta el a BCD Bank arra való hivatkozását, hogy a kötelezettségvállaló nyilatkozat kiállítása azért nem volt a terhére felróható, mivel 1) a nyilatkozat alakilag és tartalmilag megfelelt a bankszövetségi egyeztetéseken kialakított mintának, 2) a saját erőre kiterjedő alkalmazásáról a pénzügyi intézmények egyeztettek a Bankszövetségben, továbbá 3) a BCD Bank teljes mértékben teljesítette a nyilatkozatban foglaltakat, azaz folyósított. Az eljáró tanács először is leszögezte, hogy a kötelezettségvállaló nyilatkozat minta alkalmazását egyáltalán nem kifogásolta, és e tekintetben másodlagos az is, hogy a Kérelmező részére kiállított kötelezettségvállalás feltételt tartalmazott, holott a Hpt. 200/B. § (2) bekezdésének f) pontja alapján feltételt nem tartalmazhatott volna. A konkrét kötelezettségvállaló nyilatkozat alakilag és az abban foglalt kötelezettségvállalás teljesülése tekintetében tehát megfelelő volt. Az alkalmazási körét illetően azonban nem volt megfelelő, mert saját erőnek minősülő forrásra nem volt a kötelezettségvállaló nyilatkozat kiállítható. Az eljáró tanács megállapította, hogy a Bankszövetségben folytatott pénzügyi intézmények közötti egyeztetések a végtörlesztés lebonyolítását tekintve szükségesek voltak, ennek ellenére, a Bankszövetség ülésén résztvevő pénzügyi intézmények azon esetleges megállapodása, hogy kiterjesztően értelmezték a végtörlesztésre irányadó

jogszabályt, nem bírt jogi relevanciával, jogi értelemben nem kötötte az ABC Bankot, és különösen nem korlátozhatta a Kérelmezőt a jogai gyakorlásában. Amennyiben tehát a bankszövetségi tagok meg is állapodtak abban, hogy elfogadják egymás között a munkáltatói kölcsönökre kiállított kötelezettségvállaló nyilatkozatot, az ABC Bank a jogszabály szó szerinti értelméből kiindulva megtehetette, hogy – üzleti vagy egyéb érdekeire tekintettel - nem tartja magát az informális megállapodáshoz. Ugyanakkor az eljáró tanács szerint nem fogadható el, hogy a bankszövetségi megállapodásnak, illetve megállapodás valamely pénzügyi intézmény általi be nem tartásának a hátrányos következményeit a Kérelmező szenvedje el. A Kérelmezőt a végtörlesztési folyamatban kizárólag a BCD Bankkal és az ABC Bankkal kötött szerződesei és megállapodásai, nyilatkozatai és az irányadó jogszabályok kötötték, az eljáró tanács is csak az ezeknek való megfelelést vizsgálta az eljárás során.

5. Az eljáró tanács az előző pontban foglaltak alapján megállapította, hogy a BCD Bank – még ha jóhiszeműen és a bankszövetségi megállapodásokra alapozva is – önkényesen "átminősítette" a munkáltatói kölcsönt, mint saját erőt a végtörlesztésre irányadó jogszabály szerinti "pénzügyi intézmény által nyújtott hitel" esetkörébe, kiállította az alaki értelemben makulátlan, ámde tartalmi értelemben helytálló (munkáltató nyújtotta hitelre vonatkozó) kötelezettségvállaló nyilatkozatot, és az abban foglaltakat teljesítette. Még hozzá olyan módon, mintha a végtörlesztés végső határideje nem a munkáltató kölcsönökre ténylegesen irányadó 2012. január 30-a lett volna, hanem a Kérelmező végtörlesztési igénybejelentésétől számított 60. nap, azaz 2012. február 7. napja. A BCD Bank ezzel a vélhetően jó szándékkal tett intézkedésével, hogy kiállította a kötelezettségvállaló nyilatkozatot, és ezáltal átsorolta a munkáltatói kölcsönt a másik kategóriába, mi több, elméletileg kitolta a végtörlesztés határidejét, nem kellően körültekintő módon járt el, amellyel megtevesztette a Kérelmezőt. A Kérelmező a tőle elvárható gondossággal járt el a végtörlesztés teljes folyamata során, és a kötelezettségvállaló nyilatkozat birtokában alappal hihette azt, hogy a két pénzügyi szolgáltató intézkedései helytállóak, és a végtörlesztése teljesülni fog. Az eljáró tanács - az életszerűsége is tekintettel - elfogadta a Kérelmezőnek a nyilatkozatát, mely szerint kötelezettségvállaló nyilatkozat hiányában is gondoskodott volna a végtörlesztéséhez hiányzó 400.000,-Ft-nak az ABC Bankhoz 2012. január 30-ig való beérkezéséről. A Kérelmező ugyanis tudott a 2012. január 30-i határidőről, a saját erő nagy részét, így a 990.000,-Ft-ot már korábban, az 5.900.000,-Ft-ot pedig 2012. január 27-én az ABC Bank rendelkezésére bocsátotta. A kötelezettségvállaló nyilatkozat birtokában azonban úgy gondolta, hogy a 400.000,-Ft-nak elegendő lesz beérkeznie 2012. február elején. Az eljáró tanács úgy ítélte meg, hogy fennáll az ok-okozati összefüggés a BCD Banknak azon intézkedése, hogy kötelezettségvállaló nyilatkozatot állított ki a Kérelmező munkáltatói kölcsönére és a végtörlesztés megghiúsulása között, és ebben a folyamatban a Kérelmező és az ABC Bank magatartása nem felróható.
6. A végtörlesztés megghiúsulásához vezető események láncolatában az a tény, hogy a Kérelmező a saját bankszámláját jelölte meg a BCD Bank részére folyósítási számlaként, és a BCD Bank 2012. január 30-i indítással erre utalta át a munkáltatói kölcsön összeget, nem releváns, mivel a végtörlesztés akkor is megghiúsult volna, ha 2012. január 30-án a végtörlesztésre kijelölt bankszámlaszámra indul el az utalás. A munkáltatói kölcsönösszeg ebben az esetben is csak 2012. január 31-én érkezett volna meg leghamarabb az ABC Bankhoz, amely szintén a végtörlesztés elutasítását eredményezte volna. Ami az ABC Banknak a kötelezettségvállaló nyilatkozat befogadását követő eljárást illeti, az eljáró tanács saját hatáskörében etikátlannak tartotta, hogy egy jogvesztő határidőhöz, 2012. január 30-ához kötött

dokumentumbenyújtás során az ABC Bank olyan ügymenetet alakított ki, hogy nem vállalta a dokumentumok határidőben való kiértékelését. Ugyanakkor az ABC Bank nem sértett jogszabályt azzal, hogy határidőben nem vizsgálta meg alaposan a nyilatkozatot, és ez a körülmény nem állt közvetlen ok-okozati összefüggésben a végtörlesztés meghíúsulásával, azt esetlegesen csak megakadályozhatta volna. Az eljáró tanács álláspontja szerint a végtörlesztés meghíúsulása és a között, hogy a Kérelmezőtől átvett nyilatkozat átvizsgálása időben nem történt meg az ABC Bankban, nincs közvetlen ok-okozati összefüggés. Tehát ez nem, hanem a kötelezettségvállaló nyilatkozat BCD Bank általi jogszabálynak nem megfelelő esetkörre alkalmazása és ezáltal jogsértő kiállítás volt az az időben korábbi esemény, amely a Kérelmező végtörlesztésének a nem teljesülését eredményezte.

7. A Ptk. 318. §-ának (1) bekezdése szerint: *„A szerződésszegésért való felelősségre, valamint a kártérítés mértékére a szerződésen kívül okozott károkért való felelősség szabályait kell alkalmazni azzal az eltéréssel, hogy a kártérítés mérséklésének - ha a jogszabály kivételt nem tesz - nincs helye.”* A Ptk. 339. §-ának (1) bekezdés értelmében: *„Aki másnak jogellenesen kárt okoz, köteles azt megtéríteni. Mentessül a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható.”* A fentiekben részletesen kifejtettek alapján az eljáró tanács jogi álláspontja szerint a BCD Bank magatartása jogellenes volt és felróható, amely magatartásával okozati összefüggésben a Kérelmezőnek kárt okozott. A Ptk. 355. §-ának (1) bekezdése szerint *„A kárért felelős személy köteles az eredeti állapotot helyreállítani, ha pedig az nem lehetséges, vagy a károsult azt alapos okból nem kívánja, köteles a károsult vagyoni és nem vagyoni kárát megtéríteni.* A BCD Banknak a Kérelmezőt a károkozás előtti, azaz olyan helyzetbe kell hoznia, mintha a végtörlesztés teljesült volna. Az eljáró tanács a teljes jóvátétel elvének legcsekélyebb sérelemmel történő érvényesülésének biztosítása érdekében a rendelkező rész szerinti ajánlást adta ki.

A fentiek alapján az eljáró tanács ajánlást adott ki.

Budapest, 2012. augusztus 27.

dr. Tóth-Lenk Zsuzsanna s.k.,
az eljáró tanács tagja

Felföldi Ágnes s.k.,
az eljáró tanács elnöke

dr. Lajkó Ildikó Erzsébet s.k.,
az eljáró tanács tagja